

# **Uitgebreidere studies**

VAN

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

---

## **CHRISTELIJK INDIVIDUALISME**

Een manier van leven voor de *actieve gelovige*  
in Jezus Christus

Door Otis Q. Sellers,  
Bijbelleraar

**Het oor dat hoort en het oog dat ziet,  
de Here heeft beide gemaakt.**

**(Spreuken 20:12)**

**Maar uw ogen zijn zalig, omdat zij zien  
en uw oren, omdat zij horen.**

**(Mattheüs 13:16)**

## Inleiding

Men zou kunnen zeggen dat een mens de optelsom is van alle invloeden die hij ooit heeft ondergaan. Tijdens ons leven doen we veel ervaringen op en hebben we met veel invloeden te maken. Deze kunnen zowel goed als slecht zijn, zowel plezierig als onplezierig, zowel heilzaam als schadelijk. We kunnen er waarschijnlijk van uitgaan dat elke ervaring op één of andere manier indruk op ons maakt en iets in ons achterlaat dat we nooit meer kwijtraken. De gevolgen van die ervaringen kunnen we overwinnen, maar de ervaring zélf kan nooit meer weggenomen worden.

Ieder die de tijd neemt om hier eens over na te denken, beseft dat er in zijn leven allerlei mysterieuze krachten en invloeden aan het werk zijn. Er zijn geweldig veel invloeden die hun oorsprong buiten onszelf hebben en waarover we weinig of geen controle hebben. Als we nadenken over onze eigen levensloop, moeten we alle dingen die ons hebben gevormd tot wat we nu zijn daarin betrekken. Wanneer we beseffen wie we zijn, moeten we een passende manier van leven zien te vinden, als we tenminste enigszins gelukkig en tevreden in dit leven willen staan. Als we een nuttig en waardevol leven willen hebben, moeten we ons voordeel doen met gebeurtenissen in ons leven die we toch niet kunnen veranderen of ongedaan maken.

Veel ervaringen in ons leven en veel dingen die invloed op ons hebben gehad, kunnen we terugvoeren op mensen. Andere, die minder gemakkelijk te traceren zijn, op de satan of demonen. Weer andere ervaringen moeten we evenwel toeschrijven aan God. Wanneer het leven van mensen slechts een speelbal is van en gevormd wordt door mensen, door demonen, of door de omstandigheden, zou het er, op z'n zachtst gezegd, buitengewoon somber voor ons uitzien. Goede mensen die invloed op anderen willen uitoefenen tot hun voordeel, zouden zelf voortdurend heen en weer geslingerd worden door invloeden die sterker zijn dan zij. Hun pogingen zouden lijken op die van mensen die een handvol zand naar de Niagara water-vallen gooien om te proberen de ononderbroken stroom daarmee af te dammen, ware het niet dat de grote en goede God een rol in het leven van mensen speelt om Zijn doel door hen heen te bereiken.

Gezien de manier waarop God in deze tijd handelt - alles wat Hij doet, gebeurt in het geheim - zullen velen eraan twijfelen of zelfs ontkennen dat God invloed uitoefent op het leven van mensen. Mensen die met man en macht proberen hun eigen leven zonder God te leiden, zullen niet snel bereid zijn toe te geven dat God een plaats in hun leven wil hebben. Het 'kleine zachte stemmetje' wordt gemakkelijk overstemd door de herrie die ons dagelijks omgeeft. Er is echter één werk van God dat opweegt tegen alle ervaringen die we in ons leven opdoen tezamen.

In mijn leven is er één ervaring geweest die veel meer dan alle andere tezamen mij heeft gemaakt tot wat ik nu ben. Omdat het een voortdurende ervaring is, heeft het mijn leven al meer dan veertig jaar beheerst en bepaald. Sommige daden van God, invloeden en omstandigheden zijn in mijn leven gekomen met als gevolg dat ik nu een persoonlijke, individuele gelovige in de Here Jezus Christus ben. Dit geweldige feit noodzaakte mij een manier van leven voor mezelf te vinden die me in staat stelt te leven in volkomen afhankelijkheid van God, met wie ik nu een relatie heb. Ik ben het verschuldigd aan Hem Wiens werk mij uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht heeft gebracht. Mijn stijl van leven noem ik *Christelijk Individualisme*. Daarover gaan deze bladzijden.

## Persoonlijk getuigenis

Komt, hoort, en ik wil vertellen, gij allen die God vreest, wat Hij gedaan heeft aan mijn ziel (Psalm 66:16).

Het is nu meer dan veertig jaar geleden dat God een relatie met mij in Christus is begonnen. Op dat moment begreep ik nog niet wat Hij deed. Ik begrijp het zelfs nu nog niet zo goed, maar ik weet uit wat ik door de jaren heen door studie heb geleerd, dat Hij een relatie met mij is begonnen om daardoor deel van mijn leven uit te maken. Ik ben heel gelukkig dat ik in het verleden de deur niet voor Hem heb dichtgegooid om te voorkomen dat Hij plaats in mijn leven zou krijgen. Ik weet dat het niet Zijn doel was mij te verheerlijken of eer te geven, maar om Zichzelf in mij groot te maken en te verheerlijken. Hij moest groot gemaakt worden en ik moest minder worden en dat is ook gebeurd. Als iemand mij dus probeert te kleineren door erop te wijzen dat ik niets en niemand ben, zal ik de waarheid daarvan ogenblikkelijk erkennen.

Gods werk in mij was pure genade. Het was een daad van liefde en genade voor iemand die het niet verdiende en toch had ik Zijn genade kunnen afwijzen. Genade is Gods belangrijkste uitdrukking van liefde en zij zoekt naar wederliefde. Gods liefde dringt zichzelf echter niet op. Ondanks Zijn volharding eist Hij geen beantwoording van die liefde, noch dwingt Hij deze af. Het werk dat God in mij deed was niet alleen een werk van genade, het was ook geheel verborgen. Dat is in overeenstemming met de manier waarop God in deze tijd met de mens omgaat: genadig en geheim. Ik zou absoluut niets hebben geweten van Gods genade die mijn leven had geraakt, als ik Zijn genadewerk had genegeerd en geweigerd. Wie zich overgeeft aan het werk van Gods genade, zal leren ontdekken wat God in zijn leven heeft bewerkstelligd, maar wie dat werk en al het andere dat God heeft gedaan afwijst, zal er volkomen onbewust van blijven.

Het simpele feit dat er tegenwoordig mensen bestaan die geloven in de Heer Jezus Christus, is het bewijs dat God aan het werk is geweest. Een letterlijke vertaling van het Grieks van I Johannes 5:1 zegt ons dat: 'iedereen die gelooft, dat Jezus de Christus is, is door God verwekt.'

Het scheppende werk van God staat achter elke ware gelovige. Het is Gods voorziening, dat het geloof in Jezus Christus niet van de aarde is verdwenen. God is voortdurend aan het werk in het leven van mensen, zodat wanneer iemand zich daaraan overgeeft en zich daardoor laat leiden, dit resulteert in mensen die door God verwekte gelovigen in de Here Jezus Christus zijn.

Ik weet niet of dit werk universeel is, of God in ieder mens op die manier werkt, of dat het beperkt blijft tot enkele mensen. Als God het doet, wordt de mens in wie Hij werkt op grond daarvan beoordeeld. Als God niet werkt, wordt hij beoordeeld op andere gronden. Dat laat ik aan God over. Ik ben er echter zeker van, dat Hij dit werk in mij heeft gedaan en dat ik daardoor een *THEOGENE*, dat is een door God verwekte, gelovige in de Heer Jezus Christus ben. Op gezag van Zijn goddelijk Woord heb ik het recht om elke zegening, elk voorrecht en elke eer op te eisen die God heeft beloofd aan allen die nu geloven. Ik baseer mijn beweringen op uitspraken als deze:

Doch allen, die Hem aangenomen hebben, hun heeft Hij macht gegeven om kinderen Gods te worden, hun, die in zijn naam geloven (Johannes 1:12);

Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe (Johannes 3:16);

Wie in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld; wie niet gelooft, is reeds veroordeeld, omdat hij niet heeft geloofd in de naam van de eniggeboren Zoon van God (Johannes 3:18);

Wie in de Zoon gelooft, heeft eeuwig leven; doch wie aan de Zoon ongehoorzaam is, zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem (Johannes 3:36);

Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, wie mijn woord hoort en Hem gelooft, die Mij gezonden heeft, heeft eeuwig leven en komt niet in het oordeel, want hij is overgegaan uit de dood in het leven (Johannes 5:24);

En wel gerechtigheid Gods door het geloof in Jezus Christus, voor allen, die geloven; want er is geen onderscheid. Want allen hebben gezondigd en derven de heerlijkheid Gods (Romeinen 3:22-23);

Want wat zegt het schriftwoord? Abraham geloofde God en het werd hem tot gerechtigheid gerekend. Nu wordt hem die werkt, het loon niet toegerekend uit genade, maar krachtens verplichting. Hem echter, die niet werkt, maar zijn geloof vestigt op Hem, die de goddeloze rechtvaardigt, wordt zijn geloof gerekend tot gerechtigheid (Romeinen 4:3-5).

Als we al deze zegeningen, voorrechten en de heerlijkheid zien die deel geworden zijn van hen die geloven, ben ik er werkelijk trots op dat ik een gelovige in de Here Jezus Christus ben. Ik behoor niet bij één of andere kerkelijke richting, maar bij Hem. Ik ben geen lid van een organisatie, maar ik hoor bij God door het geloof in Jezus Christus. Het geloof in Jezus Christus is nadrukkelijk deel gaan uitmaken van mijn karakter. Het vormt de basis van mijn manier van leven.

Het is goed om hier op te merken dat ik niet van het ene op het andere moment ben gaan geloven in Jezus Christus op de manier waarop ik dat nu doe. Toen ik, meer dan veertig jaar geleden, begon te geloven in Christus Jezus was mijn vertrouwen of geloof in Hem heel zwak en eenvoudig. Meer kon het ook niet zijn voor iemand die net begon. Ik wist bijna niets van wat de Schrift over Christus getuigt. Ik kwam er echter al snel achter dat Hij Die mij in relatie met Christus had gebracht door het geloof in de Here Jezus Christus,

nog een tweede stap in genade had gedaan door me te brengen tot een levend geloof in de Bijbel als Zijn woordelijk geïnspireerde Woord. Dit leidde tot geloof in het geschreven Woord van God, de Bijbel en dit werd gevoegd bij mijn geloof in het persoonlijke Woord van God, de Here Jezus Christus.

Ik wees nu dat deze twee samengaan en dat zij blijvend samen moeten gaan. Elke afzwakking van het geloof in het Woord van God zal tot gevolg hebben dat we zwak worden in het geloof in de persoon en het werk van de Here Jezus Christus. Het geloof in het ene kan niet blijven bestaan zonder het geloof in de Ander. Het geloof in de Here Jezus moet, zowel in het begin als later, geloof zijn in het verslag dat God over Zijn Zoon heeft gegeven. We moeten geen enkel ding over Hem geloven dat niet in Gods Woord wordt verteld en we moeten niet verslappen in het ontdekken van en het geloven in alles wat daarin over Hem geschreven is.

Geloof in Jezus Christus is geloven in wat God over Hem heeft gezegd. Hij is de persoonlijkheid die de bladzijden van Gods boek vult. Zoeken naar de waarheid die daarin is geopenbaard, is zoeken naar de waarheid over Hem. Hoe meer we over Hem leren, hoe groter en volwassener ons geloof in Hem kan zijn. Elke toename in geloof in de Here Jezus Christus, zal altijd gebaseerd zijn op een toename van onze kennis van wat God over Hem heeft geopenbaard in de Schrift. Aangezien dit mijn innige overtuiging is, ben ik begonnen met een intensieve bestudering van de Bijbel. Dat is mijn belangrijkste activiteit als gelovige in Jezus Christus. Mij doel is altijd geweest: 'opdat ik Hem kenne.'

Ik verklaar met nadruk dat ik nooit voordat ik gelovig werd, maar ook nooit daarna, visioenen heb gezien, stemmen heb gehoord, wonderen heb meegemaakt, of tekenen heb gezien die verband houden met Gods bemoeiingen met mij. Ik weet dat mijn geloof in Jezus Christus een geloof is dat door God is verwekt, maar ik weet ook dat Hij geen tekenen, of wonderen heeft gebruikt om dat geloof in mij te wekken. Wanneer ik zou beweren dat het wél zo was, zou dat mij aanzien geven, maar het zou God niet eren. Hij gebruikte dergelijke middelen om het geloof te wekken in Paulus, die later Zijn apostel werd, maar Hij gebruikte ze niet om mij te doen geloven. Hij zou het hebben kunnen doen, maar Hij heeft het niet gedaan. Van mij kan niet gezegd worden: 'Indien gijlieden geen tekenen en wonderen ziet, zult gij niet geloven' (Johannes 4:48). Ik geloof, maar ik heb nooit tekenen of wonderen gezien.

Ik beklag me daar niet over, want ik ben heel gelukkig dat ik één van hen ben van wie gezegd is: 'Zalig zij die niet gezien hebben en toch geloven' (Johannes 20:29). Zo is het met mij gegaan en zo zal het met mij blijven gaan, tot de dag in het Koninkrijk van God waarin Hij zichtbaar zal worden en het geloof veranderd zal worden in aanschouwen. Wanneer Hij geopenbaard wordt, verwacht ik de beloningen en eer te ontvangen die bestemd zijn voor hen die niet hebben gezien en toch hebben geloofd.

Daarom wil ik een individueel, persoonlijk gelovige in de Here Jezus Christus zijn, als iemand die een uitgesproken geloof heeft in het verslag dat God van Zijn Zoon heeft gegeven. Mijn geloof in Hem is een actief, levend geloof dat groeit als ikzelf groei in de genade en in de kennis van Hem. Ik weet wat het is om te volharden in het geloof en ik weet wat het is om te groeien in het geloof.

Mijn geloof in Jezus Christus en mijn geloof in de Bijbel als het woordelijk geïnspireerde Woord van God hebben hun invloed gehad op mijn karakter, mijn gedrag, ja zelfs op mijn hele levensloop. Ik ben niet meer dezelfde die ik vroeger was. Ook ben ik nog niet wat ik zou willen zijn. De enige manier van leven die voor mij openstaat, is echter te leven in het geloof in Christus tot de volwassenheid. Dit is de manier van leven die ik aanduid met de woorden *Christelijk Individualisme*.

Het is mijn voorrecht geweest om deze manier van leven aan vele actieve gelovigen in Christus voor te houden. Sommigen zijn erop ingegaan en hebben ontdekt dat het goed is, omdat het hen in staat stelt in de vrijheid te staan die Christus hun gegeven heeft. Vooral voor hen heb ik deze studie geschreven. Want hoewel ik deze manier van leven aan anderen kan aanbevelen, schrijf ik vooral om hen die het belang van *Christelijk Individualisme* hebben leren inzien, te bemoedigen en te inspireren. Deze manier van leven wordt voortdurend aangevallen en in deze tijd meer dan ooit. Collectivisme en conformisme is de geest van de tijd waarin we leven. Daarom is het noodzakelijk het individualisme te verdedigen.

## De uitdaging

Altijd bereid tot verantwoording aan al wie u rekenschap vraagt van de hoop, die in u is, doch met zachtmoedigheid en vreze, en met een goed geweten, opdat bij al het kwaad, dat men van u spreekt, zij die uw goede wandel in Christus smaden, beschaamd gemaakt worden (I Petrus 3:15,16).

‘Zonder kerk is er geen Christendom.’ Deze krasse taal was, als een provocatie aan alle voorbijgangers, te lezen op een reclamebord van een grote kerk aan de Wilshire Boulevard in Los Angeles. Zij die verantwoordelijk voor die woorden waren, geloofden kennelijk in wat ze beweerden en ik veronderstel dat velen die dat lezen instemmend hebben geknikt, omdat de meesten het niet in hun hoofd zouden halen iets wat op een reclamebord van een kerk staat in twijfel te trekken. Maar ik verwerp deze woorden en wijs ze af met alle kracht die in me is.

Persoonlijk ken ik honderden Christenen, in welke Bijbelse zin van het woord dan ook, die zich aan geen enkele zich kerk noemende instantie of organisatie hebben verbonden. Het is zelfs zo dat ze de ‘Christus van de kerken’ afwijzen, om volledig de Christus van de Schriften te verheerlijken en te eren.

Ik beweer daar één van te zijn. Ik wijs daarom de intolerante en dogmatische verkondiging van deze kerk aan de voorbijgangers, namelijk dat er geen Christendom is zonder kerk, van de hand.

Als dat waar zou zijn, zou het instituut dat ‘de kerk’ genoemd wordt, gemaakt worden tot de middelaar tussen de mensen en Christus. Het zou betekenen dat het leven dat Hij ons wil laten leven, niet geleefd kan worden buiten de kerk om. Iemand zou zich dus moeten aansluiten bij en vereenzelvigen met het ene om aangesloten te zijn bij en één gemaakt te worden met de Ander. Het zou inhouden dat alleen zij die zich identificeren met één of andere kerk, één gemaakt kunnen worden met Christus. Dit alles verwerp ik als strijdig met het Woord van God.

Ik ben ervan overtuigd en ik heb het ervaren dat het goddelijke voorrecht van het individu is gebruik te maken van alles wat Christus maar voor de mens kan betekenen, zich te verheugen in Zijn rijke zegeningen en in de gemeenschap die geheel los staat van welke zich kerk noemende organisatie dan ook. Gemeenschap met God, navolging van Christus, toewijding aan Zijn Woord en scheiding van de wereld kan allemaal worden verkregen en onderhouden door de individuele gelovige in Jezus Christus, zonder dat hij deel uitmaakt van een georganiseerde gemeenschap. Hij kan deelgenoot zijn van Christus, van Zijn naam, Zijn Woord, Zijn wil, ja zelfs van Zijn volk, zonder deel uit te maken van welke kerk dan ook.

Deze woorden kunnen als schokkend worden ervaren door velen die de gangbare opvatting aanhangen dat het belangrijkste bewijs van iemands gemeenschap met Christus het bezoeken van een kerkdienst op zondagochtend is. Het is tegenwoordig gebruikelijk dat mensen wordt onderscheiden met termen als ‘kerkelijk’ en ‘onkerkelijk.’ Alle kerkelijken worden verondersteld goede, eerlijke, morele Christenen te zijn. En hoewel dit niet waar is, wenst men in deze leugen te blijven geloven. De onkerkelijken echter worden gezien als heidense ongelovigen, bij wier moraal men vraagtekens kan zetten. Dit is een nog grotere onwaarheid dan de eerste.

Tijdens een reis die ik kortgeleden heb gemaakt, zag ik een groot, goed geschilderd reclamebord, waarop deze woorden te lezen stonden: ‘Jezus zeide: Ik ben de weg en de waarheid en het leven. Komt aanstaande zondag naar de kerk.’ Bij de eerste zin stonden geen aanhalingstekens en zij die niet thuis zijn in de Schrift zouden daardoor kunnen denken dat het laatste deel ook woorden van Christus waren. Zie Johannes 14:6 voor wat Hij precies gezegd heeft en vergelijk dat met wat hier is weggelaten en wat eraan is toegevoegd.

Dit is geen op zichzelf staand voorbeeld. In de vertaling van Kittel’s *Bible Key Words*, zegt de vertaler, J.R. Coates, in het voorwoord van het deel dat gaat over *de kerk*: ‘De uitdaging van de Bijbel is niet: ‘Ben je het ermee eens?’, maar ‘Geloof je?’ en ‘Wil je er deel van uitmaken?’”

In een Vraag en Antwoord-rubriek van Billy Graham in bepaalde dagbladen, werd gevraagd: ‘Kan ik geen Christen zijn zonder lid te worden van een kerk?’ Hierop antwoordde Graham autoritair met een volledig verminken van Matteüs 7:1 ‘Ja, u kunt Christen zijn zonder bij een kerk te horen, maar u zult een hele arme Christen zijn.’ Op deze manier maakt hij de Christenen ‘in de kerk’ overdreven wit en zij die buiten de kerk staan helemaal zwart. Ik ben er evenwel van overtuigd dat Billy Graham weet dat het niet waar is

en ik twijfel eraan of hij ooit de moeite heeft genomen Christenen te leren kennen die niet tot één van de kerken behoren.

Hier zal zeker tegen ingebracht worden dat het volk van Christus gewoonlijk gevonden wordt in gemeenschap met andere gelovigen in Jezus Christus en dat ik dus op z'n minst een volkomen verkeerde voorstelling van zaken geef. Mensen worden over het algemeen lid van een kerk uit verlangen om met vrienden van gelijke sociale en maatschappelijke status om te gaan of misschien alleen maar om zich aan te passen aan de tegenwoordig gangbare opvatting dat iedereen toch eigenlijk zou moeten horen bij iets wat een kerk genoemd wordt. Veel mensen zitten eenvoudigweg in de kerk omdat zij zich hebben laten meeslepen door een ledenwerfactie. Van hen kan hooguit gezegd worden dat zij hun deel hebben bijgedragen aan de groei van hun kerk tot één van de grotere in de provincie, of aan de vermelding op een jaarlijkse conferentie dat hun kerk in dat jaar de grootste toename van het aantal leden heeft behaald.

Hoewel het waar is dat veel oprechte en waarachtige gelovigen in kerken worden gevonden, vind ik het niet nodig ze daarin na te volgen om hun vriendschap te winnen of om me te verheugen in hun gezelschap. Zich onderwerpen aan, of zich laat leiden door een organisatie, waar gewoonlijk belangrijke geestelijke beslissingen worden genomen op basis van een meerderheid van stemmen, is voor mij een te hoge prijs voor het winnen van vriendschap of gezelschap van wie dan ook. De ware gelovige in Jezus Christus zal nooit vriendschap of gezelschap aan andere gelovigen ontzeggen alleen maar omdat hij zijn lot niet verbindt aan een kerkelijke organisatie. De sektarische geest zou dat doen, maar de vriendschap winnen van zulke mensen is nauwelijks het loslaten van je principes waard.

Het enig werkelijke voordeel dat iemand kan hebben van een organisatie is voor de actieve gelovige in Jezus Christus het zich verheugen in persoonlijke relaties met andere gelovigen die gemeenschap hebben met God door Jezus Christus. Ten gevolge van de verscheidenheid die over het algemeen in de gemiddelde kerk wordt gevonden, zal de actieve gelovige in Jezus Christus echter al gauw ontdekken dat wanneer hij wil denken, spreken en van gedachten wisselen over zijn opvattingen over de persoon en het werk van Christus, hij in de situatie terechtkomt dat hij door hen die zich wat minder van de Heer en van de waarheid aantrekken als fanaticus en onruststoker wordt beschouwd. Hij ontdekt dat er een heuse samenzwering ontstaat om niet over Bijbelse onderwerpen te spreken als hij in de buurt is. De actieve gelovige in Jezus Christus is dan wel in zijn hart en zijn verstand volkomen voorbereid op de onbeduidende spottende opmerkingen, de minachtende blikken en de geringschattende opmerkingen van velen of allen, maar als hij dat in een kerk ontmoet, heeft hij alle recht om zich daaraan te onttrekken. Een paar van dit soort ervaringen is gewoonlijk voldoende voor de actieve gelovige om te beseffen dat gemeenschap die gebaseerd is op ontzag voor Christus en liefde voor de waarheid van Gods Woord niet in dergelijke kerken gevonden wordt. Hij ontdekt hoe onplezierig het leven kan zijn in een gemeenschap waar hij niet werkelijk thuis hoort.

## Het antwoord

Gij zult de meerderheid in het kwade niet volgen (Exodus 23:2).

In de tegenwoordige westerse wereld bestaat een populistische godsdienst die Christendom genoemd wordt, maar die slechts ten dele verband houdt met de zachtmoedigen en nederigen die 1.900 jaar geleden in Palestina leefden. Het is goed om dat in te zien en te onderkennen. Deze populistische godsdienst wordt onderhouden door en vindt zijn basis in organisaties en instituten die kerken worden genoemd. Deze organisaties vragen ons te geloven dat zij het resultaat en de vervulling zijn van de verklaring die door Jezus Christus is afgelegd, dat Hij zijn *EKKLESIA* zou bouwen. Zij beweren dat *EKKLESIA* 'kerk' betekent en daarom zijn zij, hoepla, de kerk van Christus. Iemand die wil behoren bij 'Zijn kerk' moet dus ook lid worden van één der kerken.

Zodra men zegt dat met *EKKLESIA* 'kerk' wordt bedoeld en vervolgens met enig gegoochel elke religieuze organisatie die op zondag samenkomt kerk noemt, heeft men de poorten wagenwijd opengezet voor duizend-en-één misvattingen. Het volgende citaat is daarvan een voorbeeld:

Iemand wordt Christen door op één of andere manier in contact te komen met de Kerk. Cyprianus, een vroege kerkvader, zei: 'buiten de kerk is er geen redding.' Calvijn zei dat ieder die God als Vader heeft, de kerk als moeder heeft.

Dit citaat is er één van vele die hier aangehaald kunnen worden om de overdreven voorstelling van de kerk aan te tonen die men overal in het tegenwoordige Protestantisme aantreft en die steeds parallel loopt met de rooms-katholieke voorstelling, namelijk dat de kerk het opperste gezag is en in deze wereld aanwezig is om geleidelijk de wereld te veroveren en om te vormen tot een kerkelijke organisatie. Op deze nieuwe opvatting over de kerk wordt, althans wat de Protestanten betreft, bij elke gelegenheid die zich voordoet gehamerd. De tolerante, onverschillige en onwetende leden van de kerken aanvaardden dit zonder tegenspraak en praten opgewekt de uitspraken van hun leiders na.

We kunnen geen Christendom hebben zonder kerk. Individueel Christendom is een onmogelijke tegenstelling. De kerk is de gemeenschap van verlostten. Het is de gemeenschap tussen Hem die vergeeft en hen die vergeven zijn.<sup>1</sup>

Vanaf het eerste begin was het al duidelijk dat het Christelijk geloof meer iets gemeenschappelijks was dan het geloof van de wijd verspreid levende individuen. Op elke plaats bijvoorbeeld waar in de brieven van Paulus de woorden 'in Christus' voorkomen, betekenen ze: 'in de Christelijke gemeenschap.' Er wordt niet een soort privé mystiek mee bedoeld. 'In Christus' zijn, is 'in de kerk' zijn. 'Christelijk' en 'individualisme' heffen elkaar op. Een ieder die het Christendom serieus neemt, wordt gedwongen de kerk serieus te nemen.<sup>2</sup>

Het zal ons niet te zeer verbazen als we horen dat deze volledige herschrijving van Bijbelse waarheden komt van een liberale professor van Union Theological Seminary. Het geeft een idee van een nieuwe gedachte in een beweging die steeds krachtiger wordt. Deze mensen verheffen iets dat 'kerk' wordt genoemd, nadat ze de autoriteit van de Bijbel hebben opgegeven. Om dat te kunnen doen, moeten ze aan de georganiseerde godsdienst een karakter toekennen dat zij niet heeft.

Hiermee houdt ook een uitspraak van de bekende Zwitserse theoloog Emil Brunner verband. Hij stelt, 'dat de kerk zelf, voor zover zij zich vereenzelvigt met de Ecclesia van het Nieuwe Testament, gebaseerd is op een misverstand.' Dit feit, dat de kerken die we tegenwoordig zien en de *EKKLESIAS* van het Nieuwe Testament niet dezelfde zijn, is een waarheid waarover slechts weinigen durven nadenken uit vrees dat het hen dan steeds duidelijker zal worden. Ik twijfel er ernstig aan of er ooit een objectieve studie is gedaan van het Griekse woord *EKKLESIA*. Als dat wel gebeurd was, zou men hebben ontdekt dat de instellingen die gewoonlijk kerken worden genoemd, niet vereenzelvigd kunnen worden, of zelfs maar enig verband houden met de *EKKLESIA* van het Nieuwe Testament. Velen die dit onderkennen, proberen de moeilijkheid op te lossen door een onderscheid aan te dragen tussen 'de zichtbare kerk' en 'de onzichtbare kerk,' maar zij die dit doen, moeten beseffen dat het idee van een onzichtbare *EKKLESIA* geheel vreemd is aan het Nieuwe Testament.

Het grote gevaar van het blind vereenzelvigen van instituten die kerken genoemd worden met de Here Jezus Christus, wordt duidelijk in beeld gebracht door een ander citaat van Brunner:

Het is onmiskenbaar dat er tegenwoordig, vooral in Europa, een diep wantrouwen heerst tegenover alles wat met de kerk te maken heeft, zelfs onder hen die heel open staan voor het evangelie van Jezus Christus. We moeten niet vergeten dat de goede naam van de kerk ernstig is aangetast door negentien eeuwen kerkgeschiedenis en dat de kerken steeds hogere barrières hebben opgeworpen tussen Jezus Christus en de individuele mens die vaak onmogelijk overwonnen kunnen worden. Het wantrouwen tegen alles wat in de naam van de kerk gebeurt, is daarom absoluut niet uitsluitend het gevolg van een verkeerd individualisme, maar komt in tegendeel niet in de laatste plaats voort uit de constatering dat de gemeenschap waarover het Evangelie van Jezus en de apostelen spreekt, niet alleen ontbreekt in

<sup>1</sup> Elmer G. Homrighausen in *I Believe in the Church* (Nashville, Abingdon Press, p. 62).

<sup>2</sup> *The Significance of the Church*, door Robert McAfee Brown (Philadelphia, The Westminster Press, 1956, p. 17)

de kerken, maar door deze zelfs vaak niet eens wordt verlangd. Want wie denkt bij het horen van het woord 'kerk' nog aan broederschap of een levende opbouwende gemeenschap?<sup>3</sup>

Dit zijn zeer ter zake doende woorden, die de aandacht richten op één van de grote waarden van *Christelijk Individualisme*. Hierdoor kan Jezus Christus op een eerlijke manier aan anderen worden voorgesteld. Door *Christelijk Individualisme* wordt de mens niet afgeleid als hij anderen tot Christus wil brengen. Er wordt van hem niet verwacht dat hij mensen tot Christus brengt en ook nog tot een kerk. Hij kan zich inzetten voor de zaak van God en wordt niet gedwongen om zich in te zetten voor een kerk of een stroming. Zo doende werpt hij geen barrières op tussen de mensen en Christus die onoverkomelijk zouden kunnen blijken te zijn. Hij kan zich bezighouden met sommige zondaren die door de kerken worden afgewezen (zoals gescheiden mensen), omdat hij heel goed weet dat Christus zulke mensen aanneemt.

*Christelijk Individualisme* verheft de mens tot volkomen onafhankelijkheid van alle godsdiensten waar hij mee te maken heeft. Omdat hij weet dat mensen tot God kunnen komen door Jezus Christus alleen, kan hij mensen benaderen met als enig doel voor ogen: dat het gaat om hun persoonlijke ervaring met God. Hij weet dat de Bijbel elk mens uitnodigt om persoonlijk, van aangezicht tot aangezicht, voor God te staan in Christus en dat het niet nodig is anderen te confronteren met onderwerpen die bedacht zijn door religieuze organisaties.

De Christen individualist kent de waardevolle voldoening die het geeft om direct tot God te gaan, omdat hij geen andere middelaar kent dan Jezus Christus, Zijn Zoon en geen ander gezag dan Zijn Woord. Hij weigert te luisteren naar de opdringerige leuzen van kerkmensen die beweren dat hij geen gemeenschap kan hebben met God als hij niet ook lidmaat is van de kerk.

Het Christelijke geloof was vanaf het allereerste begin het persoonlijke geloof van individuen. Dat wordt ons duidelijk uit de uitspraken van Paulus als ons vertelt dat hij, nadat God Zich met hem had bezig gehouden op de weg naar Damascus, het niet nodig vond om bij mensen te rade te gaan, of om naar Jeruzalem te gaan naar hen die al voor hem apostelen waren. In plaats daarvan ging hij naar Arabië om daarna terug te keren naar Damascus (zie Galaten 1:15-19). Deze gelovigen waren natuurlijk niet altijd verspreid. Als het mogelijk was zochten ze elkaar op en traden op als een gemeenschap van individuen. Als iemand van de anderen werd gescheiden, stond hij alleen, maar vond hij alles in Christus. Hij vond het vaak nodig te zeggen, net als Asaf in het verleden: 'Wie heb ik *nevens U* in de hemel? Nevens U begeer ik niets op aarde' (Psalm 73:25).

In de geschriften van Paulus kan geen enkele passage gevonden worden waarin de uitdrukking 'in Christus' de betekenis gelegd kan worden: 'in de Christelijke gemeenschap,' zoals de schrijver die we hiervoor citeerden meende. En in antwoord op zijn bewering dat 'ieder die het Christendom serieus neemt, gedwongen wordt om de kerk serieus te nemen,' zullen veel individuele en persoonlijke gelovigen in Christus antwoorden: 'wij hebben de kerk serieus genomen, maar de kerk weigert ons serieus te nemen.' De kerk laat zich weinig of niets gelegen liggen aan de actieve gelovigen in Jezus Christus die een diepe liefde hebben voor Gods waarheid zoals deze in Zijn Woord te vinden is. Er wordt lippendienst bewezen aan Bijbelstudie, maar zij staat niet toe dat er waarheden gevonden worden die haar opvattingen of de belijdenis ter discussie stellen. De kerk mag dan gonzen van activiteit, aangezien men denkt dat alles bereikt kan worden door organisatie en het instellen van commissies, maar eerlijk onderzoek waarbij de feiten die in het Woord van God naar voren komen, onder ogen moeten worden gezien, wordt niet gestimuleerd. De actieve gelovige wordt beschouwd als iemand die niet meewerkt, omdat hij niet deelneemt aan de programma's van de kerk. Er wordt van hem verwacht dat hij zich aanpast aan de grillen van een kerk waarin zich steeds veranderende opvattingen, stemmingen en kinderlijke ideeën voordoen. Er wordt van hem verwacht dat hij deelneemt aan al die nutteloze en vergezochte activiteiten die de kerk als dienst aan God naar voren brengt, gewoonlijk alsof het om Gods programma voor Zijn kerk gaat. Er wordt verwacht dat hij zich aan tradities en vastgeroeste ideeën aanpast. Er heerst voortdurend een geest van collectivisme, de aanpassing van het individu aan een groep ten gunste van de groep. De kerk bindt haar leden aan een gemeenschappelijke leer en gemeenschappelijke activiteiten ten behoeve van de organisatie. Door deze

---

<sup>3</sup> *The Misunderstanding of the Church*, door Emil Brunner, Philadelphia, The Westminster Press, p. 113.

instelling worden haar leden beroofd van hun onvervreemdbaar recht in Christus, namelijk de vrijheid waarmee Christus hen heeft vrijgemaakt.

Dit komt passieve mensen die onafhankelijkheid schuwen natuurlijk allemaal heel goed uit. We leven in een wereld waarin het merendeel der mensen zich verloren en alleen voelt. Dat komt vooral omdat er altijd door anderen voor hen gezorgd is. Daarom willen zij dat er altijd voor hen gezorgd zal blijven worden. Ze verlangen naar regels waaraan ze zich kunnen houden, vastgestelde ideeën waarin ze kunnen geloven zonder te hoeven studeren, zonder vragen te hoeven stellen of zelf na te denken. Zij willen zich onderwerpen, ze willen gestuurd worden, ze willen opdrachten krijgen. Zij grijpen elke mogelijkheid aan die hen van de taak ontslaat zelf na te denken of te handelen. Ze voelen de behoefte ergens bij te horen en als dat 'ergens' beweert een instelling te zijn die Jezus Christus vertegenwoordigt en die hen in de gemeenschap met Hem brengt, geloven ze dat maar al te graag en geven ze het die plaats in hun leven. *Christelijk Individualisme* is zeker niet de aangewezen manier van leven voor zulke passieve lieden.

## Termen nader beschouwd

Ik hoop dat de principes die in deze studie worden gehanteerd, goed begrepen worden. Er zijn zoveel gebieden waar misverstanden kunnen ontstaan, dat het waarschijnlijk ijdele hoop is dat die zich hier niet zullen voordoen. Het minste wat ik mag hopen is dat er in ieder geval geen meningsverschil zal rijzen over de termen die we hier gebruiken. De juiste semantiek<sup>4</sup> is een grote hulp bij het uiteenzetten en het begrijpen van welk onderwerp dan ook, maar zelfs perfecte semantiek kan niets veranderen aan de emoties van de hoorder of de lezer. Juist op dit punt echter zitten semantici er opvallend naast wanneer ze beweren dat de meeste meningsverschillen onder mensen opgehelderd zouden kunnen worden door gebruik te maken van de juiste vormen van communicatie. Ze vergeten dat mensen emotionele en niet alleen intellectuele wezens zijn en dat de meesten van hen eerder emotioneel dan intellectueel zijn. Zelfs de meest volmaakte communicatie zal geen juist begrip bijbrengen zolang er maar een spoorje vooroordeel in de mens is overgebleven.

Ik vraag met nadruk uw aandacht voor het feit dat met de uitdrukking 'manier van leven' door mij niet bedoeld wordt op de weg der verlossing. Vergeving of verlossing kunnen volgens mij zelfs niet gevonden worden in *Christelijk Individualisme*. Zulke zegeningen moeten altijd gebaseerd zijn op de persoon en het werk van Jezus Christus. Ze kunnen op geen enkele wijze samenhangen met wat wij zijn of wat wij doen. De mensen worden vergeven, verlost en gerechtvaardigd, niet op grond van wat zij voor God kunnen betekenen, maar op grond van wat God voor hen heeft betekend. Deze zegeningen kunnen alleen de onze worden door geloof in Jezus Christus. Met de uitdrukking 'manier van leven' doel ik niet op een middel of methode om leven te ontvangen, maar op een weg of manier van leven onder bepaalde voorwaarden en omstandigheden voor iemand die het leven door Jezus Christus al heeft ontvangen.

De term *actieve gelovige* moet zowel worden gedefinieerd als verklaard. Sommigen zullen misschien zeggen dat geloof altijd actief moet zijn, omdat het anders het predikaat geloof niet verdient. Daar ben ik het mee eens. In deze studie wordt het woord *actief* gebruikt om dat te benadrukken en niet als contrast. We moeten erbij stilstaan dat *Christelijk Individualisme* wordt gepresenteerd als een manier van leven voor de actieve gelovige. Het is niets voor de gemiddelde Christen. Deze manier van leven zal geen bevrediging schenken aan de grote massa mensen die ooit hun geloof in Jezus Christus hebben beleden en vervolgens een passieve houding tegenover alles hebben aangenomen.

Ik ben er zeker van dat de meeste lezers van mijn werk heel vertrouwd zijn met de druk die tegenwoordig wordt uitgeoefend op mensen die bij een kerk horen. Het is veel gemakkelijker om aan die druk toe te geven en mee te doen, dan om tegenstand te bieden en buitengesloten te worden. Er worden krachtige huis-aan-huis evangelisatie-campagnes gehouden om de ledenlijsten te laten groeien, meer mensen in de zondagse diensten te ontvangen en de begroting meer in balans te krijgen. Mensen worden gedwongen om zich een 'gedaante van godzaligheid' aan te meten door lid te worden van een kerk. Over het algemeen zal men op één of andere manier een geloofsbelijdenis moeten afleggen om lid te kunnen worden. Dat

---

<sup>4</sup> Betekenisleer (vert.)

gaat meestal in de vorm van een bevestigend antwoord op enkele vragen die gesteld worden aan hen die graag lid willen worden. Ze weten dat ze verondersteld worden daar 'ja' op te antwoorden. Nadat men eenmaal lid is geworden, gaat men als gemeenschap enthousiast en hard aan het werk voor de kerk, aanvaardt men benoemingen in commissies, of wordt men geworven voor de mannenvereniging, of het zangkoor, maar blijft men volledig passief op het gebied van groei en stabiliteit in het geloof van Jezus Christus. *Christelijk Individualisme* is met nadruk niet voor zulke mensen bedoeld.

Het is niet voor zakenlieden en beroepsmensen die de waarde hebben ontdekt van bepaalde contacten binnen de kerk, noch voor hen die de goedkeuring van hun burens of hun omgeving zoeken door lid te worden van de juiste soort organisaties, waarvan de juiste kerk er één is. Het is niets voor mensen die op status uit zijn, noch voor hen die zoveel waarde hechten aan de gezellige soort godsdienst die tegenwoordig door veel kerken wordt verkondigd.

*Christelijk Individualisme* is voor de actieve gelovige in Jezus Christus, die heeft ontdekt dat zijn belangstelling voor de waarheid van God en de groei van zijn kennis van Jezus Christus hem in conflict brengt met de *status-quo* die zo hartstochtelijk wordt verdedigd door de organisaties die zichzelf kerk noemen.

Met de term *actieve gelovige*, bedoel ik niet perse een gelovige die een actief arbeider is. De actieve gelovige kan het wel heel moeilijk vinden om veel werk te doen. Eén van de moeilijker dingen waar hij mee te maken krijgt, maar die hij als onderdeel van zijn leven met Christus zal moeten aanvaarden, is de beperking waarmee hij door zijn 'leven voor Christus' te maken krijgt ten aanzien van die activiteiten waar veel anderen zich mee bezig houden alsof het om Christelijk werk gaat. De actieve gelovige kan tot de ontdekking komen dat het voor hem niet mogelijk is een actief werker te zijn, aangezien veel zogenoemde Christelijk dienst tegenwoordig gedaan wordt door arbeiders die compromissen sluiten, slagen om de arm houden en vooral hun mond niet opendoen over wat ze geloven. Veel zogenaamde 'evangelisatie' van tegenwoordig doet de actieve gelovige veel verdriet. Hij kan niet meegaan met hen die er steeds bij anderen op aandringen *dát* ze moeten geloven, maar nooit precies vertellen *wát* ze moeten geloven. Ze doen alsof er geen absolute waarheid aangaande Christus bestaat en als er iemand spreekt over 'de waarheid,' wordt hij als intolerant beschouwd.

Aangezien het geloof in Jezus Christus het geloof is in het getuigenis dat God heeft gegeven van Zijn Zoon, is de actieve gelovige iemand die nooit tevreden is met zijn kennis van en inzicht in de uitspraken van God. Geloofsartikelen over Christus mogen dan voor velen voldoende zijn, ze zijn niet voldoende voor de actieve gelovige. 'Opdat ik Hem kenne,' is het motief achter zijn voortdurende en voortgaande studies in het Woord van God.

De woorden *individualisme* en *individualist* hebben geen vast omlijnde betekenis, tenzij ze in een bepaalde context staan. Als iemand deze woorden tegen mij wil gebruiken en er de betekenis *egoïsme* en *egoïst* aan wil geven, zullen ze het bijvoeglijk naamwoord *Christelijk*, dat ik steeds voor deze woorden zet, moeten negeren.

Er zijn tegenwoordig vele egoïsten die gedreven worden door een overdreven liefde voor zichzelf en door hun eigendunk, waarbij de gevoelens en wensen van anderen absoluut geen rol meer spelen. Er zijn tegenwoordig velen die weigeren zich ook maar ergens aan te conformeren. Zij houden niet van mensen en alles wat mensen doen, veroorzaakt bij hen een reactie om het juist anders te doen. Over het algemeen betreft hun non-conformisme alleen onbelangrijke dingen. Zo worden ze vreemd, anders, of excentriek, maar het zijn daarmee nog niet de ware individualisten. In mijn kleding weiger ik individualist te zijn, tenzij goede smaak in kleding tegenwoordig als individualisme wordt beschouwd. Aangezien de meeste mannen in deze tijd gladgeschoren zijn, scheer ik me ook elke dag. Ik ben geen individualist als het gaat om eten. Ik eet alles wat me wordt voorgezet en ik stel er geen vragen over. Ik ben niet excentriek, ik houd mezelf niet in leven met fruit en noten, ik draag geen lang gewaad en geen sandalen. Mijn individualisme is vrijwel geheel gereserveerd voor de Here Jezus Christus. Het dient tot verheerlijking van Hem, niet van mij. Ik denk dat het niet verstandig is te proberen aan de tendens om je te conformeren te ontsnappen, zolang dat beperkt blijft tot de materiële kant van het leven.

Er is de laatste jaren veel geschreven over individualisme. In de meeste gevallen in positieve zin, maar toch is het meeste ervan niet meer dan lippen dienst. Want individualisme, dat in theorie vaak zo wordt geprezen, wordt in de praktijk over het algemeen met wantrouwen bekeken. Veel van wat erover is geschreven, heeft een grote bijdrage geleverd aan de heldere definitie van dit onderwerp. Het woord *individualisme* wordt daardoor in ieder geval goed begrepen en de betekenis ervan staat nu wel vast.

Enkele jaren geleden heeft een artikel van de bekende schrijfster Ayn Rand flink bijgedragen aan de opheldering van de betekenis van dit woord. Ze schreef over individualisme als een manier van leven in verband met ons politieke en economische systeem. Wat zij zei, kan heel goed worden toegepast op het individualisme van de actieve gelovige in Jezus Christus. Ze zei onder meer:

De grootste bedreiging voor de mensheid en de beschaving is de verspreiding van een totalitaire filosofie. Haar voornaamste bondgenoot is niet de toewijding van haar aanhangers, maar de verwarring bij de tegenstanders. Om deze filosofie te kunnen bestrijden, moeten we haar leren begrijpen.

Totalitarisme is collectivisme. Collectivisme is de onderwerping van het individu aan de groep. Of het nu een ras is, of een sociale klasse, dat doet er niet toe. Collectivisme stelt dat de mens gebonden moet zijn aan collectieve activiteit en collectieve gedachten ter wille van wat genoemd wordt 'het collectieve welzijn'... Geen enkele tiran heeft lang kunnen standhouden door de kracht van wapens alleen. Mensen zijn vooral tot slaaf gemaakt met behulp van mentale wapens. Het machtigste daarvan is de collectivistische leer dat het oppergezag van de staat over het individu goed is voor het collectieve welzijn. Er zou geen enkele dictator kunnen opstaan als mensen zouden vasthouden aan het heilig geloof in hun onvervreembare rechten waarvan ze op geen enkele manier, door geen enkele persoon, of het nu een boosdoener, of een zogenaamde weldoener is, beroofd kunnen worden.

Dit is het grondbeginsel van individualisme als tegenstelling tot het collectivisme. Individualisme gaat ervan uit dat de mens een onafhankelijke eenheid is met een onvervreembaar recht zijn eigen geluk na te streven in een maatschappij waar mensen als gelijken met elkaar omgaan.<sup>5</sup>

Een andere duidelijke beschrijving van individualisme komt van de pen van Robert Osborn, de stripteekenaar-filosoof, wiens woorden, willen ze volledig tot hun recht komen, gelezen zouden moeten worden in samenhang met zijn tekeningen. Hij zeg onder andere:

Sommigen van ons durven uit te komen voor ons geloof - we proberen een tijdje 'buiten' te staan, maar worden al snel afgeschrikt door eenzaamheid, stellingnames, gedachten... daarom kruipen we langzaam weer terug in de geruststellende massa - blij dat we weer op kunnen gaan in de grote kudde. Nou, genoeg onzin gepraat! Laten we één voor één te voorschijn komen en erbij stilstaan dat de enige mensen die iets hebben bereikt in het leven individualisten waren... denkende, voelende individualisten, bereid om op zichzelf te staan en om hun EIGEN gedachten en hun EIGEN overtuiging te leren ontdekken (in rustige momenten, buiten het bereik van luidsprekers, reclameborden en de overtuigingen van de massa). Dat zijn de mensen die niet bang zijn om erbij na te denken welke weg ze zullen opgaan en WAAROM ze dat doen.<sup>6</sup>

De woorden die hierboven zijn weergegeven, zijn in het bijzonder van belang met het oog op de beweging die tegenwoordig zo actief is en de 'oecumenische beweging' wordt genoemd. Deze beweging heeft ongetwijfeld tot doel alle belijdende Christenen volledig te homogeniseren, zodat alle opvattingen en waarden tot een massaproduct worden gemaakt, waarin de opvattingen die daar niet inpassen niet meer gehoord mogen worden. Mensen die het kunnen weten, vertellen dat de krachten die achter de oecumenische beweging aan het werk zijn bijna beangstigend zijn, dat de betrokkenheid van machtige mensen in de kerk bij deze beweging een drijvende kracht is, een geloof, een passie. Velen van hen zijn bereid alle andere banden op te offeren om het doel van volledige oecumene te bereiken.

Zowel in de kerken als daarbuiten zijn er velen die geloven dat het doel van deze beweging eenvoudig de vereniging van alle Christenen in één grote kerk is, waardoor er een einde gemaakt wordt aan alle

---

<sup>5</sup> Citaat uit *The Readers Digest*, januari 1944, p. 88-91

<sup>6</sup> Citaat uit *Better Homes and Gardens*, oktober 1957.

schandelijke scheuringen die er al vanaf de tijd van Christus hebben bestaan. Maar veel uitlatingen van een aantal leiders in deze beweging lijken erop te wijzen dat het uiteindelijke doel een super-organisatie is, die zo machtig moet worden dat de hele wereld er tenslotte door zal worden overheerst.

Tot in de tegenwoordige tijd is oecumene altijd een droom geweest. De tendens die we de laatste tijd in de westerse wereld waarnemen om tot standaardisatie en uniformiteit te komen, heeft deze beweging een geweldige steun in de rug gegeven. Het is niet langer een droom, het is werkelijkheid geworden. De beweging is volledig geaccepteerd door het merendeel van de Protestantse kerken en de hele kerkelijke wereld gaat langzaam maar zeker die kant op.

De Christelijke Individualist houdt zich hier verre van. Hij kan geen gemeenschap hebben met mensen die de bewegingen en programma's aanbidden waar de kerken van deze tijd zich door laten leiden. Hij kan niet samengaan met hen wier enige verlangen is om hun identiteit op te offeren aan een groep. Sommige mensen willen eenvoudig niet vrij zijn en een organisatie is vaak het geestelijke sanatorium voor mensen die bang zijn om alleen te staan.

## Vragen en tegenwerpingen

De onverstandige gelooft elk woord, maar de schrandere geeft acht op zijn gang (Spreuken 14:15).

De belangrijkste tegenwerping tegen de stelling die op deze bladzijden wordt verdedigd, is dat de kerk een door God gegeven instelling is en dat iemand die in zijn leven en werk niet daaraan deelneemt tekortschiet, want hij maakt geen deel uit van wat God op deze wereld heeft ingesteld als plaats van samenkomst voor Zijn volk. 'Christus heeft de Kerk gebouwd als plaats van samenkomst voor Zijn volk. Hij heeft haar gegeven om er gebruik van te maken, niet om haar af te wijzen. Wee hem die dat doet!' Dit zijn de woorden van een voorganger die mij over deze zaak een brief heeft gestuurd. Een ander schreef mij dat 'aangezien de kerk zo'n prominente plaats heeft in het Nieuwe Testament, kan iemand die haar geen grote plaats in zijn leven geeft onmogelijk gelijk hebben.'

Dit soort argumenten geeft aan wat wij moeten bewijzen. Ik ben het niet eens met de opvatting dat de kerk een door God gegeven inzetting is. De instelling die zeer op de voorgrond treedt in het Nieuwe Testament, is de 'EKKLESIA,' waarvan Emil Brunner zegt: 'Gedurende de laatste 50 tot 100 jaar heeft het Nieuwtestamentisch onderzoek zich voortdurend en succesvol van zijn taak gekweten ons duidelijk te maken wat in het oorspronkelijke Christendom onder EKKLESIA werd verstaan; zo geheel verschillend van wat in de tegenwoordige tijd de kerk wordt genoemd in zowel het Roomse als het Protestantse kamp. Het is echter een bekend feit dat dogmatici en kerkleiders zich maar weinig gelegen laten liggen aan Nieuwtestamentisch onderzoek, zij zijn integendeel maar al te vaak bereid de kloof te overbruggen door een slimme formulering, zoals 'ontwikkeling,' of door beroep te doen op het verschil tussen de zichtbare en de onzichtbare kerk, waarmee ze met een schijnoplossing voor dit grote en moeilijke probleem aankomen.'<sup>7</sup>

De gelovige in Jezus Christus staat volledig in zijn recht als hij deze *quid pro quo*<sup>8</sup> afwijst die van de georganiseerde godsdienst een voortzetting of uitbreiding maakt van de Nieuwtestamentische EKKLESIA. Mijn eigen onderzoek naar dit onderwerp bevestigt de uitspraak van Brunner dat niet aflatend onderzoek heeft uitgewezen dat er geen overeenkomst bestaat tussen de Bijbelse EKKLESIA en de kerken van tegenwoordig. Gods EKKLESIA, die zo op de voorgrond treedt in het boek Handelingen, was geen organisatie waar mensen lid van konden worden. Gods EKKLESIA bestond uit individuen, geroepen mannen en vrouwen. In de tijd der Handelingen waren deze zogenoemde eruit-geroepen middelaars tussen mensen en Christus, zoals uit elke daad en uit elk onderdeel van hun arbeid duidelijk wordt. Dit middelaarswerk was afgelopen tegen het einde van de Handelingentijd, wat Paulus tot de uitspraak bracht dat er maar 'één middelaar is tussen God en mensen, de mens Christus Jezus' (I Timotheüs 2:5). Dát is de waarheid voor vandaag.

Al die pogingen om aan de gelovige van deze tijd de positie, de krachten en de voorrechten toe te kennen die horen bij de gelovigen in de Handelingentijd wijs ik af. Zij waren de ware en echte eruit-geroepen

<sup>7</sup> Misunderstanding of the Church, p. 5

<sup>8</sup> Iets voor iets (vert.)

van God en zo traden zij ook op. Wij zijn weliswaar ook eruit-geroepen, maar met een belofte en een hoop. Elke poging om te handelen zoals zij deden, zal falen. Het woord *EKKLESIA* vertelde hen wat ze feitelijk waren. Het zegt ons wat we eenmaal zullen zijn.

Er zijn veel kerken die goed georganiseerd zijn en vele daarvan doen goed werk, maar dat kan ook gezegd worden van andere organisaties, zoals synagogen. Op de achtergrond liggen, ook bij de beste kerken, altijd weer de onschriftuurlijke aanspraken en valse voorstellingen op de loer die onmogelijk door de actieve gelovige in Jezus Christus aanvaard kunnen worden.

Een volgende tegenwerping tegen *Christelijk Individualisme* als manier van leven heeft te maken met de eredienst. 'Hoe kan iemand aanbidden als hij niet naar de kerk gaat?' wordt mij vaak gevraagd. Dit soort vragen laat alleen maar de onkunde zien van iemand die de vraag stelt over de betekenis en het karakter van de ware eredienst. Hier komen we weer een *quid pro quo* tegen die van de eredienst maakt wat mensen in de kerk doen op zondag, zodat iemand die niet naar de kerk gaat niet in staat is te aanbidden. Dit bestrijd ik.

Ware aanbidding is altijd persoonlijk en individueel en hoewel het wel gemeenschappelijk kan plaatsvinden, is het geen aanbidding als het niet door een individu wordt gedaan. Ware aanbidding wordt ervaren met het hart en is een uiting van bewondering voor God voor wie Hij is, wat Hij is en wat Hij doet. Het hangt nooit af van een plaats of een ritueel. Er is geen vastgestelde vorm of ceremonie voor nodig. Elke keer dat het hart met bewondering reageert op een geopenbaarde waarheid en dank brengt aan God voor wie Hij is of wat Hij heeft gedaan, is er sprake van aanbidding.

Men maakt ook bezwaar in verband met de sacramenten en de inzettingen. Er wordt gesteld dat de kerk de bewaarder is van de ceremonieën die 'genademiddelen' worden genoemd. Hoe kunnen we daar aan deelnemen zonder de kerk? Iemand die zoiets naar voren brengt, zal waarschijnlijk niet weten dat er kerken zijn zonder sacramenten en dat er eveneens kerken zijn die geen rituelen of inzettingen kennen. Het is onzin om te proberen 'kerkelijke inzettingen' aan individuen op te leggen. De voortdurende weigering van de kerken om hun inzettingen objectief te onderzoeken en te evalueren, heeft velen tot het *Christelijk Individualisme* gedreven.

Dan is er nog het punt van het samenkomen. 'Wij moeten onze eigen bijeenkomst niet verzuimen,' is de botte manier waarop Hebrëen 10:25 verkeerd wordt geciteerd en ons wordt toegevoegd. Men interpreteert deze woorden alsof er staat: 'ga elke zondag naar de kerk.' Dat wil dus zeggen dat alle mensen die naar de kerk gaan, bijeenkomen, en zij die dat niet doen, dat verzuimen. Staat u mij toe hierop met een persoonlijke ervaring te antwoorden.

In dezelfde week waarin ik dit schrijf, vroeg een vriend me: 'Kunnen we deze week bij elkaar komen. Ik wil wat vragen stellen en ik zou graag wat met u spreken over bepaalde ideeën die ik heb.' Ik heb daarmee ingestemd en we hebben een avond afgesproken. We hebben op die avond, hij aan de ene kant van mijn bureau en ik aan de andere, met behulp van concordanties, vertalingen en andere hulpmiddelen, elkaar vragen gesteld, zaken overwogen en gediscussieerd over onderwerpen die de boodschap en de betekenis van het Woord van God betreffen. Is er iemand die zou willen beweren dat wij niet bijeenkwamen en op deze manier Hebrëen 10:25 vervulden? Zo ja, laat ze dan maar zeggen wat ze te zeggen hebben.

*Christelijk Individualisme* betekent niet dat de gelovige alleen staat. Maar het betekent wel dat hij weet hoe hij alleen moet staan en dat hij zonder klacht alleen zal staan als hij denkt dat het deel uitmaakt van de 'wandel waardig der roeping.' Hij hoeft niet links of rechts te kijken of iemand anders met hem meegaat. Hij heeft een groot verantwoordelijkheidsgevoel tegenover God en zal Hem daarom op de eerste plaats stellen, zodat alle andere overwegingen daaraan ondergeschikt worden. Hoewel hij eerlijk verlangt naar omgang en gemeenschap met anderen, weigert hij dat verlangen de boventoon in zijn leven te laten voeren. Hij houdt er net zomin als ieder ander van om geïsoleerd en eenzaam te zijn, maar hij sluit geen compromissen om maar ergens bij te kunnen horen. Hij kan niet loyaal zijn aan een organisatie, omdat alle organisaties samengesteld zijn uit menselijke wezens die vergissingen begaan en wier onderscheidingsvermogen altijd minder is dan de waarheid van God.

Dr. Raymond Ortlund, voorganger van Lake Avenue Congregational Church in Pasadena, Californië, heeft in *Eternity* van december 1959 een ironisch artikel geschreven met de titel: 'Bent u een confectie-Christen?'. Hij schreef onder meer:

Bent u zich ervan bewust dat u onder de invloed van een groep leeft? Weet u dat wij evangelische Christenen u op dezelfde manier zouden willen laten denken, spreken, kleden en handelen als wij allemaal doen? Bent u zich ervan bewust dat wij een poging doen om alle Christenen tot confectie-Christenen te maken: allemaal volgens hetzelfde patroon gesneden?

We moeten niet bang zijn voor de leiding van de Heilige Geest. We moeten niet zenuwachtig worden wanneer we broeders toestaan om God te volgen in plaats van ons. Hij heeft geen twee sneeuwvlokken hetzelfde gemaakt en toch zijn het allemaal echte sneeuwvlokken, volmaakt en schitterend. Op dezelfde wijze heeft Hij uw individualiteit geschapen, aan u unieke talenten, ideeën en gaven gegeven. Stel ze ten dienste van het hele Lichaam van Christus! Hij heeft u niet allemaal naar hetzelfde patroon gesneden. Geestelijkheid is belangrijk voor u om uzelf te kunnen zijn. De Heilige Geest kan uw eigenheid gebruiken als onderdeel van Zijn werk en plan. Laat niemand anders Zijn werk verprutsen!

Als we proberen u een bepaalde kant op te duwen, sta het ons niet toe! Als we u wantrouwend bekijken omdat u niet hetzelfde bent als wij, vergeef het ons, maar weersta ons! Gebruik uw door de Geest geleide verstand en zoek Zijn wil voor uzelf. Wees geen confectie-Christen!

Hierop zal de actieve gelovige in Jezus Christus antwoorden: 'Dank u wel, dr. Ortlund, we zullen niet toestaan dat iemand ons een bepaalde richting op wil sturen, we zullen allen vergeven die ons wantrouwend bekijken, omdat we niet zijn zoals zij en zij kunnen verzekerd zijn van onze halsstarrige weerstand. We denken echter niet dat we dit moeten proberen als leden van een kerk. Een kind dat zich eenmaal gebrand heeft, is bang voor vuur, weet u, en velen van ons dragen de littekens van vroegere ervaringen.'

## Een waarschuwing

Tot wie moet ik spreken en betuigen, dat zij horen? (Jeremia 6:10).

De mensen die toegang hebben tot de rooms-katholieke literatuur van de laatste tijd, zullen ontdekken dat de titel *Maria Mediatrix* vaker voorkomt dan ooit tevoren. Deze titel betekent dat zij de middelares van alle genade is, de persoon door wie alle geestelijke genade wordt uitgedeeld en zonder wie Christus niet kan worden benaderd. Hoewel het nog geen officieel rooms-katholiek dogma is,<sup>9</sup> denken veel voorzichtige waarnemers dat de Katholieken worden voorbereid voor een komende oecumenische raad waarin dit tot dogma zal worden verheven en Maria officieel de titel *Maria Mediatrix* zal krijgen. Er is een Katholieke bisschop geweest die voorstelde om nog verder te gaan en Maria tot *Coredemptrix* te verklaren, dus een gelijkwaardige partner van Christus in het verlossingswerk voor de wereld van de zonde. Donald Grey Barnhouse zei: 'Er liggen al traktaten klaar op de plank van St. Patrick's Cathedral in New York, waarin staat: Maria is de Weg, de Waarheid en het Leven; niemand komt tot Jezus dan door Maria. Dit is zeer betreuwenswaardig en vele Protestanten zullen bij de gedachte daaraan huiveren, maar voordat ze zich daar te krachtig tegen uitlaten, moeten ze eerst eens de hand in eigen boezem steken.'

De laatste tijd is er een heel grote en sterke groep binnen het Protestantisme aan het werk, met de bedoeling aan de kerk dezelfde plaats toe te kennen als de Katholieken aan Maria. Men wil een georganiseerde godsdienst in het leven roepen, daar het etiket 'de kerk' aan geven en haar de positie geven van mede-middelaar met Christus. Om de Protestanten alvast aan dit idee te laten wennen, wordt in preken en boeken voortdurend het credo: 'Ik geloof in de Kerk' naar voren gebracht. Hierin worden onschriftuurlijke aanspraken gedaan en valse voorstellingen van de kerk gegeven, die niets anders kunnen betekenen dan dat de kerken middelaar zouden zijn tussen de mensen en Christus. We moeten de kracht van deze beweging niet onderschatten. De groei en het succes ervan doen de doodsklok van het Protestantisme steeds nadrukkelijker luiden.

De essentie van het echte Protestantisme is juist de krachtig verdedigde opvatting dat een mens geen andere middelaar tussen zichzelf en God nodig heeft dan de Here Jezus Christus. Het wijst alle

<sup>9</sup>D.w.z. in 1961 toen deze brochure geschreven is (vert.).

tussenpersonen af, zoals predikers, priesters of rabbi's. Het verwerpt elke middelaarsrol van instellingen, organisaties, ceremonieën, inzettingen en liturgieën. Het ontkent dat geloof door middel van het eerbiedigen van voorgeschreven ceremoniën bewezen kan worden. Het stelt zich op het standpunt dat elk mens voor zichzelf in staat moet zijn zelf zijn vragen over God, Christus, het leven en de dood te beantwoorden als hij daar behoefte aan heeft. Het zou voor niemand nodig hoeven zijn dat te doen, maar als hij wil kan hij dat.

Het heeft ongetwijfeld voordelen om te behoren bij een geaccepteerde en respectabele groep. Daarom hebben veel belijdende Christenen hun eigen bescheiden plekje gevonden in het kastensysteem van een ecclesiastische organisatie die, zoals H. Richard Niebuhr zegt, meer bepaald is door nationaliteit, economische positie en geografisch particularisme dan door geestelijke of Bijbelse normen. Dit lijkt niet verkeerd voor velen, maar de actieve gelovige in Jezus Christus weet dat zijn unieke rol als gelovige in een ongelovige wereld in dit proces ten onder zal gaan. De kerken van tegenwoordig bieden een zekerheid die de mens ontheft van elke persoonlijke verantwoordelijkheid, voor zover het studie, nadenken en het maken van beslissingen betreft. Naar deze zekerheid zoeken velen, maar het lokt de actieve gelovige in Jezus Christus niet aan. De actieve gelovige deinst niet terug voor onafhankelijkheid en het jaagt hem geen angst aan te behoren bij de onterfden. Hij is niet op zoek naar een groep die het denkwerk voor hem verricht, zijn beslissingen neemt, zijn leven inricht of aanwijzingen geeft voor zijn eredienst.

Er zijn actieve gelovigen die lid zijn van een kerk en die een taak hebben gevonden als lidmaat. Sommigen van hen denken het grote probleem, namelijk hoe een individu tevens lid kan zijn van een groep en voordeel kan hebben bij beide manieren van leven, te hebben opgelost. Dit is hun individuele recht. Hier heb ik niets op aan te merken en ik veroordeel het ook niet. Het recht op vrijheid voor de gelovige geeft hem zeker het recht om zich aan te sluiten bij een groep. Er ontstaat echter een probleem als hij begint te denken dat anderen hetzelfde moeten doen. Daarnaast moeten we goed begrijpen dat individualisme ophoudt te bestaan als iemand wordt geaccepteerd door een groep omdat hij zwijgt.

## Een vermaning

Ik vermaan u, broeders, houdt mij dit woord van vermaning ten goede (Hebreeën 13:22).

*Christelijk Individualisme* is een leefwijze, geen ontsnappingsmiddel. Het heeft te maken wat een actieve gelovige doet, niet met wat hij niet doet. Geen onverschillige, liefdeloze, gebedsloze, egoïstische, anti-sociale persoon zoeke hierin zijn heil. Laat niemand die liever golft of vist op zondagmorgen het aannemen om zich daarmee vrij te maken voor zijn pleziertjes. Laat de vrek er geen middel in zien om niet meer te hoeven geven. Laat niemand deze hoge en heilige positie innemen, tenzij zijn leven is tot verheerlijking van Christus. Laat niemand zeggen: 'Ik ben een gelovige, dit is alles wat God van mij verlangt.' Laat niemand zeggen: 'Ik heb geloof, dat is genoeg.' Dat is niet genoeg, zoals we zien in wat Petrus zegt:

Maar schraagt om deze reden met betoon van alle ijver door uw geloof de deugd, door de deugd de kennis, door de kennis de zelfbeheersing, door de zelfbeheersing de volharding, door de volharding de godsvrucht, door de godsvrucht de broederliefde en door de broederliefde de liefde *jegens allen*. Want als deze dingen bij u aanwezig zijn en overvloedig worden, laten zij u niet zonder werk of vrucht voor de kennis van onze Here Jezus Christus. Want bij wie zij niet zijn, die is verblind in zijn bijziendheid, daar hij de reiniging van zijn vroegere zonden heeft vergeten (2 Petrus 1:5-9).

Nu een woord ter verdediging. Deze studie is een persoonlijk getuigenis, een verslag van diepe persoonlijke overtuigingen en ervaringen. Het is daarom geschreven in de eerste persoon. Hierop is misleidende kritiek mogelijk, maar die heb ik voorzien. Het persoonlijk voornaamwoord 'ik' komt u ongeveer 75 keer in deze brochure tegen. De *ad hominem* critici hoeven dat dus niet meer te tellen. Voordat iemand hier kritiek op heeft, laat hij de geïnspireerde woorden van Paulus lezen, Romeinen 7:15-25, waarin het persoonlijk voornaamwoord 'ik' 24 maal voorkomt in een gedeelte dat bestaat uit 233 woorden.

## Conclusie

Laat ons de slotsom van alle lering horen (Prediker 12:13, Lutherse vert.)

De tijd waarin wij leven is op vele manieren uniek. Een modern verschijnsel is de hang van mensen naar dezelfde manieren, smaak en opvattingen als het grote publiek. Er wordt vanuit gegaan dat het voor het individu goed is op te gaan in de massa. Van iedereen wordt verwacht dat hij denkt, voelt en handelt zoals ieder ander, zelfs in de meest intieme gevoelens en gevoelens. Waar het publiek waarde aan hecht, moet worden gewaardeerd door het individu, waar het publiek een hekel aan heeft, moet worden verafschuwd door het individu.

Aangezien de mens van massa's houdt en aantallen verafgoedt, houden persoonlijke gevoelens en overtuigingen op te bestaan. Men is ervan overtuigd geraakt dat wanneer maar genoeg mensen iets geloven, het wel waar en goed zal zijn. Daarom verliezen velen hun eigen persoonlijkheid en karakter, omdat de bronnen van hun persoonlijkheid zijn drooggevallen. John Stuart Mill stelde terecht dat persoonlijkheid en karakter worden gebouwd door oefening in onderscheiden, evalueren en kiezen. Wanneer deze persoonlijke talenten niet worden gebruikt gaat de glans en de scherpte ervan verloren en worden ze uiteindelijk onbruikbaar. Wanneer dat gebeurt, verliest een mens zijn persoonlijkheid en wordt hij een menselijke automaat.

Alom denken mensen dat dit op het gebied van geestelijke activiteiten juist een ideale situatie is. In een religieuze omgeving wordt van mensen juist verwacht dat ze geen persoonlijkheid meer hebben en handelen, denken en wandelen als een eenheid, niet als individuen. Als zij vragen stellen, moeten het standaardvragen zijn, waarop zij standaard antwoorden krijgen, die niet door nog meer vragen gevolgd mogen worden. Er wordt van hen geen onderscheidingsvermogen, of evaluatie gevraagd.

Deze situatie is onacceptabel voor een actieve gelovige in Jezus Christus. Zijn grootste verlangen is om vooruitgang te boeken in het vinden van de waarheid, om voort te gaan in het geloof. Zijn voornaamste activiteit is de bestudering van het boek waarin hij gelooft en waarvan hij getuigt dat dit het Woord van God is. Het kennen van dit Woord en zijn denkwijze daaraan aanpassen is het voornaamste doel in zijn leven.

Het zal duidelijk zijn dat iemand bekend moet zijn met het Woord van God voordat hij daaraan kan gehoorzamen. Om er vertrouwd mee te raken, moet hij het nauwgezet bestuderen. Maar hoe moeten wij studeren? Zoeken naar bewijsteksten voor onze eigen vooroordelen of ideeën? Of zouden we moeten studeren met het eerlijke verlangen de inhoud ervan te begrijpen met een gezonde dosis eerbied voor het gezag ervan en met het oprechte doel te gehoorzamen en zich te onderwerpen aan de waarheid ervan, wat dat ons ook mag kosten?

In de meeste kerken wordt van niemand behalve de voorganger verwacht dat hij serieuze Bijbelstudie doet. Maar in de regel wordt het pijnlijk duidelijk dat hij dat niet doet. Sterker nog, slechts weinig van zijn mensen zouden willen dat hij het deed.

Deze toestand dwingt de actieve gelovige in Jezus Christus tot de manier van leven die in deze brochure *Christelijk Individualisme* wordt genoemd. Door deze manier van leven kan hij zijn plaats innemen als gelovige temidden van een ongelovige wereld.